

HPV-SCREENING FLYTTER HJEM I "STUEN"

Hver 4. danske kvinde deltager ikke i folkeundersøgelsen for livmoderhalskræft og får derfor ikke foretaget en celleundersøgelse hos lægen hvert 3. år eller 5. år. I denne gruppe af kvinder findes næsten halvdelen af alle af ny-diagnosticerede tilfælde af livmoderhalskræft. Det er selvfølgelig et stort problem, hvorfor Patologiafdelingen på Hvidovre Hospital siden maj 2014 er begyndt at tilbyde disse "non responders" en HPV hjemmetest. Axlabs leverer utensilierne til at udføre hjemmetesten.

Det er bekymrende, at en fjerdedel af alle danske kvinder ikke bliver screenet, især når man ved, at omkring halvdelen af alle nye tilfælde af livmoderhalskræft opstår i netop denne gruppe. Som Skandinaviens største screeningsafdeling - og modtager af alle de 160.000 cervix prøver fra Region Hovedstaden - er det derfor logisk, at netop Patologiafdelingen på Hvidovre Hospital er centrum for et spændende initiativ med HPV hjemmetest, i samarbejde med professor Elsebeth Lynge fra Center for Epidemiologisk Screening på Københavns Universitet.

Ingen ved nøjagtig, hvad der afholder de pågældende kvinder fra at møde op og få taget en celleprøve hos lægen, men man formoder, at det handler om alt fra religion og sprogvanskeligheder til almindelig travlhed og ikke mindst, at mange kvinder finder en gynækologisk undersøgelse ubehagelig. Der er således mange faktorer, der spiller ind, men Patologiafdelingen havde en fornemmelse af, at det skulle være muligt få fat i en stor del af denne gruppe ved at tilbyde en HPV hjemmetest.

KALENDER

27.-30.
SEP.

**38th European Congress of
Cytology 2014**
Geneve, Schweiz

7.-9.
OKT.

CPH LabMed
Lokomotivhallerne, København

1.
NOV.

HistTema
OUH

20.
NOV.

ERFA dag Mikrobølger
Axlabs A/S

4.-7.
FEB.

EUROGIN 2015 Congress
Sevilla, Spanien

Det blev derfor besluttet at sende en invitation ud til 25.000 tilfældigt udvalgte kvinder, som ikke havde været til screening i mindst 4 til 6 år. I invitationen er der et link til både en hjemmeside og en instruktionsvideo samt mulighed for at downloade en App, som gør det nemt at tilmelde sig.

*Evalyn Brush fra Rovers Medical Devices B.V.
Den intelligente og robuste prøvebørste til HPV hjemmetest.*

Først ved kvindernes positive tilbagemelding, modtager de prøvebørsten til en HPV hjemmetest inkl. en tydelig instruktion oversat til flere sprog samt en frankeret svarkuvert. Trods navnet "HPV hjemmetest" er der naturligvis kun tale om, at kvinderne modtager en prøvebørste til hjemmebrug, mens selve analysen af HPV testen udføres på Hvidovre Hospital", fortæller ledende overlæge Carsten Rygaard fra Patologiafdelingen."

En "intelligent" børste

Og der er ikke tale om en helt sædvanlig prøvebørste. Seniorforsker ved Patologiafdelingen, Jesper Bonde, har brugt meget tid på udvælgelsen af den rigtige børste og var faktisk selv med til at designe den færdige udgave for at gøre den endnu mere "intelligent" ved at indbygge en chip til patientdata.

"Jeg tror, vi testede omkring 10 prøvebørster, men de fleste var meget spinkle. De var designet til professionelt brug, det vil sige til læger og sygeplejersker, som er vant til at håndtere dem. Til brug blandt ikke-professionelle var overvejelsen, om disse børster ganske enkelt var for spinkle i designet", forklarer Jesper Bonde.

"Axlabs børste var den mest robuste og meget enkel at anvende. Samtidig havde vi mulighed for at påvirke udformningen ved at indbygge en ID-chip, hvor patientdata kan indscannes inden afsendelse til kvinden. Når vi får børsten tilbage efter brug, kan kvindens ID sikres ved scanning

af chippen, hvilket giver stor patientsikkerhed. Derfor behøver kvinderne ikke at udfylde og medsende nogen form for ID f.eks. på papir til at sikre korrekt identifikation. Når papir ID anvendes, glemmer op til 10 % af kvinderne dette ifølge internationale rapporter."

God accept hos kvinderne

Og hvordan går det så med udrulningen, som startede i foråret og stadig er i fuld gang?

"Det tegner rigtig godt. Indtil nu har 37 % af de inviterede kvinder bedt om at få tilsendt en HPV hjemmetest, og tallet stiger. Vi er især glade for, at mange reagerer positivt på at kunne tilmelde sig elektronisk, idet hele 40 % af respondenterne har benyttet denne mulighed. Vores idé med at tilbyde en App var derfor rigtigt set.

Det er også positivt, at vi får så mange tilmeldinger, selv om prøvebørsten først sendes ud i "anden omgang" efter invitationsbrevet. Ved studier i andre lande har man valgt en dyrere løsning, idet prøvebørsten sendes til samtlige deltagere sammen med invitationen, dog uden at responsraten øges af den grund. Præcis og enkel kommunikation til kvinderne er set med vores øjne afgørende for at øge deltagelsen." afslutter Jesper Bonde."

Tæt på det nationale mål

"Den nationale kvalitetsindikator for livmoderkræftscreeningen er, at 85 % af

HPV-SCREENING FLYTTER HJEM I "STUEN" *fortsat fra forsiden*

alle danske kvinder skal screenes. Region Hovedstaden ligger med knapt 76 % på landsgennemsnittet, men hvis vi lægger tallene fra vores hjemmescreening oveni, har Regionen, som den eneste i landet, mulighed for at opfylde den nationale kvalitetsindikator på 85 %", siger Carsten Rygaard. "Målet er at få gennemført den første implementeringsfase og få ny viden, som fremover kan være med til at sætte en ny standard for hele livmoderhalskræftscreeningen".

Allerede nu er der imidlertid mange positive erfaringer, og som en ekstra bonus vil initiativtagerne undervejs få meget mere viden om den gruppe kvinder, der hidtil ikke har deltaget. I et samarbejde med professor Susanne Krüger Kjær fra Kræftens Bekæmpelse tilbydes kvinderne at deltage i en spørgeskemaundersøgelse,

der udsendes med prøvesættet. Svarene vil give en uvurderlig viden om årsagerne til, at kvinder enten passivt eller aktivt fravælger deltagelse i screeningen, hvilket har stor betydning for, hvordan kommunikationen fremover skal målrettes til disse kvinder, så deltagelsen i screeningsprogrammet fortsat kan øges.

MØD AXLAB I NYE RAMMER PÅ CPH LABMED

Så er det tid til årets store messe for laboratorier inden for sundhedssektoren og industrien, og naturligvis er Axlab med som samlingspunkt for alle med interesse for histologi, cytologi og elektronmikroskopi. Som altid er der spændende nye produkter at præsentere, men i år vil også selve rammerne vække opsigt.

LabMed 2014 foregår nemlig på Lokomotivværkstedet, der med sine næsten 10.000 m², sin interessante historie samt imponerende arkitektur er et af landets mest unikke udstillingssteder.

Men naturligvis er det vigtigste alt det nye, vi kan præsentere på standen. Der vil være en lang række nye produkter inden for styring af afkalkning og fiksering samt elektronmikroskopi. Bl.a. vil vi præsentere et helt nyt koncept i form af fuldautomatisk, hurtig vævspræparering med integreret indstøbning direkte under præparationen.

Og så vil der være intet mindre end Danmarkspremiere på et produkt, vi selv har udviklet, patenteret og selv producerer: BiopSafe®, som er en helt ny type beholder til håndtering af formalin i forbindelse med transport af vævsprøver. Der er tale om et unikt, lukket system, som effektivt forhindrer udslip af både væske og dampe.

Axlab's stand er nem at finde på årets LabMed messe.

Messen foregår fra tirsdag den 7. til torsdag den 9. oktober. Axlab har stand 101 og er som altid let at finde med vores logo, lyse farver og striber. Vi glæder os meget til at se dig.

Du kan tilmelde dig messen på www.cphlanmed.dk

HUSK LIGE AT LUKKE LÅGET!

Bioanalytiker Hans Frederik Böttcher fra Esbjerg Sygehus kontaktede os med en lille opbyggelig historie fra hverdagen på laboratoriet. En historie der startede skidt, men endte med en positiv overraskelse.

F"For kort tid siden blev jeg kontaktet af sekretæren, der åbner kuverter fra lægerne i forbindelse med cervixprøver", fortæller Hans Frederik Böttcher. "Hun sad med en lettere våd kuvert, hvor væsken var løbet ud af den vial, som prøven ligger i. Låget var ikke ordentligt skruet på, og hun mente derfor, at vi måtte kassere den og bede lægen om en ny. Jeg var først tilbøjelig til at give hende ret, men da jeg studerede prøven nærmere, kunne jeg se, at den stadig virkede fugtig, og at der var spor af slim på børsten.

Jeg besluttede mig derfor at gøre et forsøg. Fra en ubrugt vial hældte jeg ny væske på prøven og præparerede den derefter

på normal vis. Efter endt proces kunne jeg se, at det var en velegnet prøve, som sagtens kunne bruges, og det skønt den som minimum havde ligget uden væske siden dagen før. I dette tilfælde var det faktisk heldigt, idet prøven viste tegn på forandringer (HSIL). Det betød, at vi straks kunne melde tilbage til lægen og få indkaldt kvinden til yderligere prøver. Hvis vi skulle have bedt om en ny prøve, kunne det ikke udelukkes, at kvinden havde afslået og valgt at vente til næste screening med den deraf følgende risiko.

Jeg synes lige, at jeg ville berette om dette, og går ud fra, at Axlab bliver glade for, at deres børster og vials virker fint selv

under usædvanlige omstændigheder – men nok allerbedst, hvis man husker at skruer låget ordentligt på."

En Sure Path vial beskytter prøverne – men bedst med låget på.